

14.02.2024

Ärende/10

§ 39

Ledamoten Annina Iskanius motion om att utveckla avtal om gatu- arbeten

HEL 2023-008681 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Annina Iskaniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Anniina Iskanius och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsmiljösektorn inleder en förnyelse av entreprenadavtal samt utvecklingen av incitamentssystemet/sanktionssystemet. Till Helsingfors entreprenadavtal ska man lägga till en tidsplan för gatuarbetena som är betydligt noggrannare än för tillfället och indelad i faser och som har utarbetats på ett sätt som minskar de olägenheter som orsakas för näringslivet. Dessutom ska ett incitamentsystem skapas för avtalen som sporrar att underskrida den fastställda tidsplanen för gatuarbeten och på motsvarande sätt skapa ett sanktionssystem, om den överenskomna tidsplanen överskrids.

Stadsmiljösektorn utvecklar kontinuerligt entreprenadavtalen och incitamentsystemet/sanktionssystemet för att göra gatuarbetena smidigare. Stara utvecklar sin verksamhet med hjälp av utvecklings- och lönsamhetsprogrammet, där ett mål är att förbättra effektiviteten av gatubyggen. Ett effektivare genomförande av gatubyggen minskar gatuarbetenas olägenheter.

14.02.2024

Sanktionssystemet för entreprenadavtalen har förbättrats för att främja att gatubyggen fortskrider enligt planerna och för att förkorta entreprenadernas längd. Reserveringen av allmänna områden för ett så kortvarigt bruk som möjligt styrs med hjälp av en prissättningsmodell. Ett byggarbetsplatslöfte tas i bruk för bygg- och reparationsarbeten på gator och andra allmänna områden. För varje projekt sätts det upp ett tidsplanslöfte för att minimera tiden för olägenheterna för stadsborna. Tidsplanslöften och deras utfall eller avvikelser rapporteras projektvis till sektionen för byggnader och allmänna områden. Med åtgärderna förstärks det snabba genomförandet av arbetena.

När det gäller projekt som är i utvecklingsfasen utvecklas verksamhetsmodellerna kontinuerligt utifrån erfarenheterna och entreprenörerna förutsätts ha en noggrannare tids- och arbetsplanering än tidigare. Detta är en väsentlig del av att förbättra projektets kvalitet och effektivitet.

De allmänna avtalsvillkor för byggentreprenader (YSE) som allmänt används i entreprenader innehåller förseningsavgifter och påföljder, vilka uppmanar entreprenörer att hålla fast vid den avtalade tidsplanen.

För närvarande granskas höjning av avgifter för grävstillång och områdeshyra så att de effektivare än för närvarande sporrar till att minimera tiden på vägarbetsplatsen.

I alliansen för Kronbroarna har man utvecklat och tagit i bruk en indikator som mäter kvaliteten på trafikarrangemangen för de olika färgmedlen under pågående vägarbeten, som gör det möjligt att objektivt mäta av hur väl transportarrangemangen fungerar. Indikatorn gör det möjligt att ställa kvalitetskrav på framtida gaturoveringar.

I samband med gatuarbeten ordnas kontinuerlig uppföljning och invånarenkäter, med hjälp av vilka man kan bedöma hur gatuarbetena påverkar invånarnas liv och omgivning. Denna responsinsamling gör det möjligt att identifiera funktionaliteten och förbättringsobjekten i området. Ett kontinuerligt responssystem är en väsentlig del av förbättringen av entreprenaderna och systemet säkerställer att stadens gatuarbeten fungerar så effektivt och ändamålsenligt som möjligt.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

14.02.2024

Ärende/10

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Annina Iskaniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 53

HEL 2023-008681 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.01.2024 § 8

HEL 2023-008681 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsingin katutöiden urakkasopimukseen tulee lisätä nykyistä huomattavasti tarkempi ja vaiheistettu aikataulu, joka on laadittu tavalla, joka vähentää elinkeinoelämälle aiheutuvia haittoja. Lisäksi sopimukseen tulee luoda kannustinjärjestelmä, joka kannustaa alittamaan katutöihin asetetun aikataulun ja vastaavasti sanktiojärjestelmä, mikäli sovittu aikataulu ylitetään. Uudistettuja urakkasopimuksia pitää käyttää sekä kaupungin omassa tuotannossa että ulkoa ostetuissa hankkeissa.

Projekteissa kehitetään jatkuvasti urakka-asiakirjoja. Sanktiojärjestelmää on paranneltu niin, että se vastaa entistä paremmin tarvetta varmistaa työmaiden suunnitellun mukainen eteneminen. Kehityksen tavoitteena on lyhentää katujen ja muiden yleisten alueiden varausaikoja työmaa- ynnä muuhun käyttöön. Hinnoittelumallilla ohjataan yleisten alueiden varaamista mahdollisimman lyhytaikaiseen käyttöön. Talousarvioneuvotteluiden tuloksena otetaan käyttöön työmaalupaus katu- sekä muille yleisille alueille kohdentuvissa rakennus- ja korjaustöissä. Jokaiselle hankkeelle asetetaan aikataululupaus, jolla minimoidaan kaupunkilaisille töistä aiheutuvan haitan kesto. Aikataululupaukset ja niiden toteumat tai poikkeamat raportoidaan hankekohtaisesti rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle. Toimilla vahvistetaan töiden nopeaa toteutumista.

Allianssihankeissa, kuten Raide-Jokerissa, Kalasatamasta Pasilaan -hankkeessa ja Kruunusillat-hankkeessa on avaintulosalueisiin perustuva bonusjärjestelmä. Lisäksi aiemmin toteutetussa Kasin katutöissä on ollut käytössä sanktio- ja kannustinjärjestelmä. Mannerheimintien urakassa on käytössä välitavoitteellinen bonusjärjestelmä. Allianssihankeiden, Mannerheimintien ja Kasin katutöiden kokemusten pohjalta kehitetään bonussanktiomenettelyn laajentamista käytettäväksi tuleviin suuriin katuhankkeisiin.

Kehitysvaiheellisten projektien osalta toimintamalleja kehitetään jatkuvasti saatujen kokemusten perusteella, ja urakoitsijoilta vaaditaan sopimusehtojen mukaisesti aikaisempaa tarkempaa aikataulu- ja työn suunnittelua. Tämä on olennainen osa projektin laadun ja tehokkuuden parantamista.

Urakoitsijoiden etujen mukaista ei ole pitkittää urakoita, sillä se aiheuttaa urakoitsijalle lisäkustannuksia kuten työmaan yleiskustannukset, josta urakoitsija ei saa korvausta erikseen. Urakoissa yleisesti käytettävä rakennusurakan yleiset sopimusehdot (YSE) sisältävät viivästyssakkoja ja seuraamuksia, jotka kannustavat urakoitsijoita pitämään kiinni sovituista aikatauluista. Urakoiden yleisaikatauluihin on sopimuksen liitteenä olevassa urakkaohjelmassa tarkat laatimisohteet ja yhteisesti hyväksyty aikataulu on sopimuksessa sitova.

Toimialalla tarkastellaan parhaillaan kaivulupa- ja aluevuokramaksujen korottamista siten, että ne kannustavat nykyistä tehokkaammin työmaan kestojen minimointiin.

Kruunusillat-allianssissa on kehitetty ja otettu käyttöön eri kulkumuotojen työnaikaisten liikennejärjestelyjen laatua osoittava mittari (TLJ-mittari), joka mahdollistaa liikennejärjestelyiden toimivuuden objektiiv-

14.02.2024

sen mittaamisen. TLJ-mittari mahdollistaa laatuvaatimusten asettamisen tuleville katuremonteille.

Katutöiden yhteydessä järjestetään jatkuvaa seurantaa ja asukaskyselyitä, joiden avulla voidaan arvioida, miten katutyöt vaikuttavat asukkaiden elämään ja ympäristöön. Tämä palautteenkeruu mahdollistaa alueen toimivuuden ja parannuskohteiden tunnistamisen. Jatkuva palautejärjestelmä on olennainen osa urakoiden parantamista ja varmistaa, että kaupungin katutyöt ovat mahdollisimman toimivia ja vaikuttavia.

Kaupunkiympäristö toimiala tarkastelee ja kehittää jatkuvasti omien valtuuksiensa ja lainsäädännön puitteissa urakkasopimuksia ja kannustin/sanktiojärjestelmää siten, että katutöiden sujuvuus paranee.

Stara kehittää omaa toimintaansa muun muassa kehittämis- ja tuottavuusohjelman avulla, jossa yhtenä tavoitteena on työmaan tehokkuuden parantaminen. Työmaiden tehokkaampi läpivienti vähentää katutöiden haittoja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Liisa Taskila, yksikön päällikkö: 09 310 15368
liisa.taskila(a)hel.fi